

Abalarımız

– Evreni · 11 Temmuz 2015

ABALARIMIZ

(GÜMÜŞHANE,BAYBURT VE ERZURUM YÖRESİNDE BÜYÜKANNELERE DENİR)

(Aba); Kelime manası,

1. Yünün dövülmesiyle yapılan kalın ve kaba kumaş. 2. Bu kumaştan yapılmış yakasız ve uzun üstlük. 3. sf. Bu kumaştan yapılan. 4. esk. Bu kumaştan yapılan ve dervişlerce giyilen hırka. 5. Kepenek (I).

2. Manası; 1. Ana. 2. Nine, anneanne,babaanne..

Bizim yörede genellikle 2. Manası olan ANNE,Anneanne ve Babaanne manasının da kullanılan bir kelime. Buna benzer çok çeşitli manalara gelen Türkiye ve Türki cumhuriyetlerde kullanılan kelimedir, Biz Türk ve İslam kültürünün bize verdiği öngörü ile bir şeye isim verirken, O nesne yada canlının yaradılış ve kişiliğine göre hangi bir nesnenin özelliklerini taşıyorsa ona en uygun olanını seçerek veririz.

ABA Aslında insanları soğuktan ve dışarıdan bedene gelebilecek olumsuz etkilere karşı koruyucu olarak giyilen kaba bir kumaş türüdür,

Bizler Annelerimize,anneannelerimize,babaannelerimize aba derken aslında onların koruyucu ve kollayıcı özelliklerini ön plana çıkardık.

Hatırlayalım, Kültürümüz dış etkenlerden bu kadar etkilenmediği dönemlerde, Büyük aile olduğumuz yıllar da, Bir hanede Dede, nine,(ABA) baba,anne,amcalar,halalar, yengeler,ve kuzenlerle birlikte hep bir hanede yaşadığımız dönemler de, evin reisi Büyük baba olarak görünse de gizli kahraman hep ABALARIMIZ olmuştur.

O gün hangi tarlaya gidilecek,hangi işler görülecek,kim hangi işi yapacak hep ABALARIMIZ karar verirdi, hemde öyle bir iş düzeni yapardı ki ABALARIMIZ kimse itiraz edemezdi.

Herkesden önce kalkar sabah çorbasını hazırlar, Eşinden başlayarak bütün oda kapılarını dolaşarak bazısına hafif yollu kızarak,bazısını biraz nazlayarak özellikle çocukları öpüp koklayarak,"Hadi kalkın yavrularım el alem işden doydu siz hala yatıyorsunuz" Diyerek biraz da işin içine rekabet katarlardı.

Kırk yaşın üstünde ki herkes bilir. Babalarımızın bize kızdığın da bizi terbiye ettiğın de kaçarak onların eteğinin altına sığındığımızı, Gerekliyi öyle bir sığınma baba terbiye edecek,ABA koruyacak, çocuk terbiye ile kendine güveni bir arada yaşayarak pısrıklaşmadan doğruyu öğrenecek. Nasıl kendine güvenmesin ki çocuk, O gözünde dünyanın en güçlü ve en yenilmez insanı olarak gördüğü aynı zaman da koca bir dev gibi algıladığı babasını bile " Seni abama söylersem görürsün" diye tehdit edebilecek

cesareti sadece ABALARIMIZ bize verebilirdi ve verdiler de.

Bazen ailelerinin dışarıdan gelen bir tehlike karşısın da en öne geçip, ellerini, hayatın ağır yükü altında biraz eğilmiş bellerine koyarak" Durun bakalım hele, daha ben ölmedim beni çiğnemedem yavrularıma bir fiske bile vuramazsınız"Diye öyle bir diklenişleri vardı ki, Sanırsınız, O koca çoban köpeğinin civcivlerine saldırısı karşısın da civcivlerini kanatlarının altına toplayan ve küçücük bünyesine bakmadan canını tehlikeye atarak köpeğe saldıran ANAÇ Tavuk.

ABALARIMIZ; En çok da kınalı saçları ve elleri ile gözümde canlanırlar. o ne muhteşem renk uyumu o ne görkemli bir süslenme idi,hala aklıma gelince burnumun direği sızlar. Beyaz tülbent altından görülen o kınalı saçları, Sanırdınız ki şanlı bayrak. Kırmızı üzerine beyaz örtü tam bir Türk ve müslüman ABANIN ÖRTÜSÜ olabilirdi, Hele o Çalışmaktan neredeyse şekil değiştirmiş, nasırlaşmış erkek eline benzeyen ellerinde ki kına Onları erkeklerden ayıran en belirgin özellikleriydi, saçlarının ve ellerinin kınası,

Biz çocukken köyümüz de ABALAR vardı, Hem kendi evinin ABASI hem bütün köyün ABASIYDILAR. Bir Zeynep BACIMIZ vardı,adı üstünde tam bir bacı,bütün köylü başı sıkışsa ona danışır ondan akıl alır, bir müşkülünü onun verdiği akılla hallederdi,

Bir Ebe HATÇAMIZ vardı, Bütün köyün hem ANASI,HEM ABASI,HEM DE EBESİYDİ, Doğum yapacak bütün annelerin sığındığı bir limandı,çok mahirdi işinde, Tıp bu kadar gelişmemişken bizim köyde doğumdan ölen ne bir Anne ne bir bebek vardı.

Bir Seher ABAMIZ vardı, tam bir otorite ve yetim,düştün,fakir ANASI, O yokluk yılların da pişirdiği ekmekleri dışarıda oynayan çocuklara dağıtacak kadar okyanus yürekliydi.

Bir ZEYCAN ANAMIZ vardı, kendisi genç yaşın da dul kalmasına rağmen hem altı çocuğs bakardı,hemde köye dışarıdan gelmiş Çoban,Öğretmen,satıcı ve buna benzer kişilerle bölüşürdü ekmeğini.. Bu misaller uzayıp gider hepsini yazmaya kalksam, ben bunlarla yetineyim...

Şimdi, batı kültürünün ve TV lerde ki dizilerin etkisi ile ailelerimiz küçüldü.Çekirdek aile dediğimiz aile şekline döndü evlerimiz, Özlüyoruz

ABALARIMIZI, DEDELERİMİZİ. Bir hafta öncesiydi, bir TV programın da Hoca soru cevap şeklin de muhabet ediyordu seyircisiyle, Öyle bir an geldi ki, mikrofonu bir ABAMIZ aldı ifadesi noktası, virgülüne kadar aynen şu oldu.

"Hocam dedi; "ben Pendikten geldim sadece şunu soracağım. Benim en büyük oğlum on yıldır benimle konuşmuyor, ben bu bayram da, onun evine gitsem bana günah olur mu?"

Bu soruyu sorarken, üzüntüsünden o dudaklarını öyle bir büzüsü, o kınalı ellerini öyle bir oğuşturmuşu vardı ki, İnanın içmek için elime aldığım çay bardağı elimde havaya kalmış şekil de havada kaldı, nefesim kesildi, nutkum tutuldu, ne ağlayabildim ne bir tepki verebildim.

Biz böyle mi olacaktık? ALLAHIM diyebildim sadece abartısız beş dakika öylece kala kaldım. Benim

ANAM,ABAM beni bırakıp gideli çok uzun zaman oldu. Ne olur ANALARI VE ABALARI hâla sağ olanlar ALLAHIN hatırı için onlara iyi bakın.

"CENNET ANALARIN AYAĞI ALTINDADIR" Diyor Peygamberimiz, O cennete ulaşmak için ANALARINIZ ,ABALARINIZA ÖF BİLE DEMEYİN....

Talat ÜLKER Üstadın ABASINI rahmeti rahmana uğurladığı anda içinden geleni kağıda bu şekil de dökerek duygularımıza tercüman oldu,,,

Şehri Abama (Babaanneme) rahmet dualarımla...

Dağ gibi bir kadının dedemin ocağında

Beşi öksüz on çocuk büyüttün kucağında

O anaç yureğinde cennet serinliğini

Götürdün dualarla bu temmuz sıcaklığında Talat ÜLKER.

Salih ÖZEL (Evreni)